

BÀI 5

CHUYỆN CŨ TRONG PHỦ CHÚA TRỊNH

(Trích *Vũ trung tuyệt bút*)

ĐỌC – HIỂU VĂN BẢN

Bài tập

1. Hãy tìm trong văn bản những chi tiết phản ánh đời sống xa hoa của vua chúa và sự nhũng nhiễu của bọn quan lại hầu cận thời Lê – Trịnh. Em có nhận xét gì về lối văn miêu tả của tác giả ?

2. Em hiểu thế nào về thể văn tuỳ bút trong văn học trung đại ? Theo em, bài tuỳ bút này hay ở những điểm nào ? Hãy giải thích và chứng minh dựa trên những hiểu biết của em về tác phẩm.

3. Ngoài giá trị hiện thực, em cảm nhận được điều gì về cảm xúc và thái độ của tác giả qua bài tuỳ bút *Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh* ? Hãy phân tích đoạn văn : "Mỗi khi đêm thanh cảnh vắng... kẻ thức giả biết đó là triệu bất tường." và qua đó trình bày những điều em cảm nhận được.

Gợi ý làm bài

1. Đọc kĩ văn bản và tìm những chi tiết thể hiện nội dung mà bài tập yêu cầu, chú ý phân tích những chi tiết gây ấn tượng mạnh. Có thể theo những gợi ý sau :

– Những cuộc dạo chơi của chúa và các quan lại hầu cận được miêu tả như thế nào ?

– Việc tìm thu những vật quý hiếm trong chốn dân gian diễn ra như thế nào ?

– Những thủ đoạn mà bọn quan lại hầu cận đã dùng để những nhiễu nhân dân ra sao ?

– Nhận xét về lối văn miêu tả của tác giả.

2. Bài tập nhằm củng cố kiến thức về thể loại :

– Tuỳ bút không chỉ nhầm ghi chép chân thực các sự việc mà còn thông qua đó bộc lộ cảm xúc, thái độ của tác giả.

– Đánh giá giá trị của bài tuỳ bút *Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh* về các mặt nội dung và nghệ thuật.

– Tìm và phân tích một số chi tiết tiêu biểu để chứng minh luận điểm của mình.

3. Để làm bài tập này, em cần lưu ý những điểm sau đây :

a) Trong một số bài tuỳ bút, có khi tác giả trực tiếp xuất hiện để nói lên những cảm xúc của mình, cũng có khi chỉ thông qua các cách thức miêu tả sự việc khách quan hoặc qua một vài chi tiết nghệ thuật có dụng ý nào đó để kín đáo bày tỏ thái độ. Em hãy tìm hiểu xem ở bài tuỳ bút này, tác giả Phạm Đình Hổ đã dùng phương thức nào (dẫn một số chi tiết trong văn bản để chứng minh).

b) Phân tích đoạn văn. Chú ý :

– Những âm thanh trong khu vườn rộng, đầy "trần cầm dị thú, cổ mộc quái thạch" ấy gợi cảm giác gì ?

– Tại sao tác giả lại nói "đó là triệu bất tường" ?